

naakte, bruine kindertjes speelden bij de houten steigers of doken in het troebele, moddergrauwe water weg. Aan den overkant van het machtige watervlak lijnden, golvend, lichtgroene heuvelen, waar het wit van een bruggetje in weg school. Een hemel van enkel blauw welfde over de al warme aarde.

In de pasarstraat boeide Bart het kleurig gewoel voor de vele Chineeschen Bombay-tokotjes; statig schreden de Hadjis in witte, lang-uitwapperende mantels langs hem heen. Uit de lage huisjes, met de bont-geverfde onderdeurtjes, drong een scherpe lucht van gebakken uien en trassie, schel kwetterden de hooge, inlandsche stemmen en de roep van vruchten- en groente-verkoopters klonk durend langs de straat. Gretig nam Bart het aspect van het stille binnenplaatsje in zich op, weldadig had het even zijn gedachten vernieuwd. Maar dadelijk greep hem weer het bewustzijn van wat nu komen ging, hoe kon hij feitelijk hier zoo zorgeloos slenteren, terwijl op het kantoor misschien al zijn vonnis klaar lag!

De administrateur zou niet malsch zijn, een employé-vreter noemden ze hem. Als hij er uit werd gegooid, ontslag met zes weken, een paar maanden hoogstens, wat dan? Een visioen van armoe in dit groote, vreemde land lag als een klauw om zijn keel, hij zag zich, overal teruggewezen, bedelend om een baantje, langs de kantoren gaan. En dan de nachten, in een obscuur, Chineesch hotelletje en het geld, dat minderde, minderde, tot er niets meer overbleef dan de kampong. Klam brak het zweet over zijn lichaam uit, och kom, zoo ver was het nog niet, hij had nog enkele vrienden, de directie zou hem maar niet zoo ineens... een protegeetje noemden ze hem nog wel, het rijkeluiszoontje. En ineens zag hij het voor zich, het vertrouwde Holland van zijn jeugd, het statig huis op de oude Delftsche gracht, dat als een gewelf van veiligheid hen drieën omsloot: Zijn stille vader met den mediteerenden artistengeest, zijn lieve, kinderlijke moeder, die al wat zonde en kwaad was uit haar gedachtenleven bande. Tot de na-oorlog-ellende haar alles ontnam en nog alleen hij de troost bleef in haar ontluisterd leven. Laat het nog goed komen, dacht hij, ik zal werken tot ik er bij neerval, maar laat het dan dit keer nog... Toen stond hij voor het groote, houten gebouw, dat in zwarte letters op wit, de naam van de olie-maatschappij droeg. Een paar jonge lui, voor den ingang, keken naar hem en hij zag een inlander, die zoo even met hen stond te praten, snel verdwijnen om den hoek. Ah, Mardjoeki, de kapitein van de boot, waarmee hij gisteren gekomen was; het ging natuurlijk over hem, vermoedde hij achterdochtig; noemden ze op de terreinen de bemanning van de booten niet de kranten van de buurt? Ja, kijk maar, ze lachten, één van de twee kende hij, maar natuurlijk kwam hij niet naar hem toe, ze hadden allemaal hun oordeel klaar, stikken konden ze! Na een korten groet vroeg hij of de administrateur hem zou kunnen ontvangen? Ja,